

fordi enhver ny Voldgiftstraktat er et nyt Vidnesbyrd om Sejr for Voldgiftstanken. Der er sagt, at denne Traktat har ikke nogen videre praktisk Betydning, men væsentlig kun teoretisk, fordi der ikke kan være Fare for Krig mellem Holland og Danmark. Dette sidste kan jo være rigtigt nok, endskønt der jo en Gang har været Krig mellem de to Lande, og intet er umuligt i denne Verden, saa selv om der ikke er nogen Fare for en saadan Krig, kunde den jo dog tænkes. Men hvad jeg særlig tænker paa, er, som sagt, dette, at enhver ny Traktat bærer nyt Vidnesbyrd om Voldgiftstankens Fremgang. Der er adskilligt i den ærede sidste Talers Bemærkninger, jeg kan slutte mig til, nemlig hans Omtale af de smaa Staters Forhold og hans Udtalelse om, at det, som er deres særlige Opgave, er at holde sig paa Rettens Omraade, ikke pukke paa Magten, men støtte sig til Retten og gøre, hvad der kan gøres, for at hævde og gennemføre Retten. Han var i saa Henseende meget glad ved at se, at der oprettes Voldgiftstraktater mellem de mindre Stater, og han udtalte Haabet om, at dette maatte udvikle sig stedse videre, saaledes at de mindre Stater i al Almindelighed sluttede saadanne Voldgiftstraktater med hinanden. Han havde ingen Tro til, saaledes forstod jeg ham, at Traktater vilde betyde videre for Stormagterne. Jeg vil dog sige, at bliver denne Erkendelse mere og mere almindelig blandt de mindre Stater, at Krig er farfærdelig — vi have jo i de sidste Par Aar haft skrækkelige Vidnesbyrd i saa Henseende —, skulde jeg tro, at det kunde være Begyndelsen til, at denne Tanke og saa trængte igennem i de store Samfund, saa at Menneskeligheden omsider maa sejre. Jeg har i alt Fald den Tro, at Vejen til, at en saadan Tanke ogsaa kan trænge igennem i de større Samfund, er den, at der afsluttes flere og flere Voldgiftstraktater mellem de smaa Samfund. Jeg vil derfor for mit Vedkommende udtale Haabet om, at Voldgiftstanken stedse maa gøre flere og flere Erobring og Tid efter anden vinde mere og mere Herredømme over Menneskeheden. Hermed anbefaler jeg nærværende Forslag paa det varmeste til Vedtagelse.

C. C. Andersen: Da jeg og det Parti, jeg repræsenterer, med Glæde hilser enhver Bestræbelse, der gaar i Retning af at sikre Freden mellem Nationerne, vil jeg i Tilslutning til de Udtalelser, der særlig fremkom fra den sidste ærede Taler, paa

det varmeste anbefale det foreliggende Forslag:

Rambusch: Det er ikke som sagkyndig paa dette Omraade, at jeg har taget Ordet, men kun for at rette et Par Forespørgsler til den højtærede Minister angaaende Sproget i Traktaten. Der er navnlig et Sted, hvor jeg synes, at den danske Tekst siger noget andet end den franske, og jeg vil derfor gerne spørge, om det er mig, der ikke har forstaaet det, eller om der virkelig er en Forskel. Men først vil jeg dog sige, at Ordstillingen i selve Begyndelsen: Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hendes Majestæt Dronningen af Nederlandene, „besjælede af Principperne“, ikke er dansk. Det er dog særlig § 3, der giver mig Anledning til at spørge. Der staar i den danske Tekst, at Art. 1 ikke er anvendelig paa Tvistigheder mellem den ene Stats Undersaatter og den anden Stat, „hvilke Tvistigheder denne sidste Stats Domstole“ kunne paadømme. Dette „hvilke Tvistigheder“ maa efter dansk Sprogbrug betyde, at det er alle saadanne Tvistigheder, der forekomme mellem den ene Stats Undersaatter og den anden Stat. Men jeg forstaar ikke den franske Tekst rettere end, at den relative Sætning „que les tribunaux“ fremkommer som en Indskrænkning i Hovedsætningen, saaledes at Meningen der er, at af Tvistemaal mellem den ene Stats Undersaatter og den anden Stat er der nogle, der ere af den Beskaffenhed, at Domstolene kunne paadømme dem, og i saa Fald finder denne Traktat ikke Anvendelse. Andre ere af den Beskaffenhed, at Domstolene ikke kunne paadømme dem, og i saa Fald finder denne Traktat Anvendelse. Efter den danske Tekst derimod maa det absolut forstaas saaledes, at alle Tvistemaal mellem den ene Stats Undersaatter og den anden Stat ere udenfor denne Traktat. Det var dette Forhold, jeg gerne vilde bede den højtærede Udenrigsminister oplyse nærmere.

Udenrigsministeren (Raben-Levetzau): Det er jo ikke mig, der har affattet Teksten til denne Traktat, og jeg har derfor ikke Ret til at forklare noget i den, men jeg skal dog sige, at hvad det første Punkt angaar, Ordene „besjælede af“ osv., tror jeg, at det er, hvad jeg vil kalde et almindeligt diplomatisk Udtryk, som man bruger i Traktater. — Med Hensyn til det andet Punkt vil jeg bemærke, at hvis der havde staaet „hvilke Tvistigheder denne